

Aanvullende beslissing op bezwaar van de Autoriteit Consument en Markt van 28 september 2017, kenmerk ACM/DJZ/2017/205296, houdende wijziging van tariefstructuren en voorwaarden in verband met uitvoering van de taak bedoeld in artikel 10a, eerste lid, onderdeel p, Gaswet

De Autoriteit Consument en Markt,

Gelet op artikel 12f, eerste lid van de Gaswet;

Besluit:

ARTIKEL I

De Transportcode gas LNB wordt gewijzigd als volgt:

Na artikel 2.2.1 wordt een paragraaf ingevoegd, luidend:

2.2a Bewerken, behandelen en mengen van gas conform artikel 10a, eerste lid, onderdeel p, van de Gaswet

2.2a.1 Omschrijving van de dienst

Het door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, op verzoek van een afnemer, met gebruikmaking van het landelijk gastransportnet bewerken, behandelen of mengen van het gas dat door die afnemer wordt ingevoerd teneinde te voldoen aan de afleverspecificaties, opgenomen in de ministeriële regeling, bedoeld in artikel 11 van de Gaswet, tegen een tarief conform artikel 10a, eerste lid, onderdeel p van de Gaswet.

2.2a.2 Stappenplan

- a. De afnemer die gebruik wenst te maken van de dienst, vult op de website van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet het aanvraagformulier in, waarbij tenminste wordt aangegeven wat de verwachte kwaliteit, omvang en locatie van het in te voeden gas is.
- b. Nadat de afnemer voldoende informatie heeft verschaft omtrent het in te voeden gas neemt de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de aanvraag in behandeling en sluit met de afnemer een overeenkomst over de reikwijdte, doorlooptijd en eventuele kosten van de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet uit te voeren studie naar de inpassingsmogelijkheden en mogelijke investeringskosten.
- c. In overleg met de afnemer kan de studie leiden tot een offerte. In de offerte wordt inzicht gegeven in de verwachte kosten die leiden tot het tarief zoals omschreven in artikel 3.3.8.2 Tarievenscode gas. Indien de afnemer van de offerte gebruik wenst te maken wordt ten aanzien van verwachte investeringskosten een investeringsovereenkomst gesloten. In het geval uitsluitend operationele kosten worden voorzien, wordt meteen overgegaan tot het sluiten van de onder d. en f. bedoelde tariefovereenkomst.
- d. In de investeringsovereenkomst worden tenminste afspraken vastgelegd over omvang, aard en doorlooptijd van de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet te treffen maatregelen. Gelijkijdig met deze investeringsovereenkomst wordt een tariefovereenkomst overgelegd met betrekking tot het in rekening brengen van het tarief voor de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet gemaakte en nog te maken kosten ten behoeve van het uitvoeren van de dienst. In de tariefovereenkomst wordt, behoudens voor zover redenen van vertrouwelijkheid zich daar tegen verzetten, met inachtneming van artikel 3.3.8.2 van de Tarievenscode gas, inzage gegeven in (de hoogte van) de gehanteerde kostencomponenten waarmee de afnemer inzicht krijgt in de (hoogte en) opbouw van het tarief.
- e. Na ondertekening van de investeringsovereenkomst en de tariefovereenkomst, gaat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet over tot uitvoering van de investering.
- f. Na gereedkomen van de investering wordt het volgende door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet aan de afnemer gezonden:
  - 1°. de definitieve tariefovereenkomst waarin de uiteindelijke kosten en elementen als bedoeld in artikel 3.3.8.2 Tarievenscode gas zijn verwerkt; en

2°. de naar aanleiding van deze dienst aangepaste overeenkomst als bedoeld in artikel 1.3 Invoedcode gas LNB.

ARTIKEL II

De Tarievcodes gas wordt gewijzigd als volgt:

Na artikel 3.3.7.4 wordt een paragraaf ingevoegd, luidend:

3.3.8 Tariefstructuur bewerken, behandelen en mengen van gas conform artikel 10a, eerste lid, onderdeel p Gaswet

3.3.8.1 Omschrijving dienst

De omschrijving van de dienst is opgenomen in 2.2a van de Transportcode gas LNB.

3.3.8.2 Kostencomponenten

De tarieven voor de in 3.3.8.1 omschreven dienst dienen ter dekking van de kostencomponenten, die samenhangen met deze dienst.

- a. Het tarief komt tot stand met inachtneming van, voor zover van toepassing, de volgende elementen:
  - 1°. kapitaalkosten, waaronder in ieder geval wordt begrepen kosten die samenhangen met de financiering van een ten behoeve van de dienst gerealiseerde investering, zoals het redelijk rendement, het investeringsbedrag en de gehanteerde afschrijvingstermijn;
  - 2°. operationele kosten, waaronder in ieder geval wordt begrepen de rechtstreekse kosten en (via een kostenverdeelsleutel toegerekende) indirecte kosten, ten behoeve van beheer en onderhoud van de gerealiseerde investering en gebruikskosten, waaronder de kosten die samenhangen met het gebruik van de dienst, zoals het gebruik van energie en stikstof en eventueel in te zetten hulpmiddelen; en
  - 3°. overige kosten, waaronder de rechtstreekse kosten en (via een kostenverdeelsleutel toegerekende) indirecte kosten worden begrepen die niet onder de voornoemde categorieën vallen.
- b. De keuze van de in het tarief toegepaste kostenverdeelsleutel(s) zal kwalitatief worden toegelicht.
- c. Het tarief kan bestaan uit vaste en variabele elementen.
- d. Het tarief kan zowel eenmalig als verdeeld over verschillende periodes in rekening worden gebracht bij de afnemer. Over de looptijd van de dienst en verdeling van de kosten worden nadere afspraken gemaakt.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 28 september 2017

*De Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:
F.J.H. Don
bestuurslid*

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA, 's-Gravenhage.

TOELICHTING

I. Samenvatting

1. Op grond van artikel 10a, eerste lid, onderdeel p, van de Gaswet heeft de netbeheerder van het landelijk gastransportnet met ingang van 1 oktober 2014 tevens tot taak om – in afwijking van onderdeel o en artikel 10, derde lid, onderdeel d – op verzoek van een afnemer het gas dat door die afnemer wordt ingevoerd met gebruikmaking van het gastransportnet te bewerken, te behandelen of te mengen teneinde te voldoen aan de afleverspecificaties (hierna: de conversietaak). Een en ander dient te geschieden tegen een tarief dat de doelmatige kosten dekt.
2. ACM stelt met dit besluit de tariefstructuren en voorwaarden voor deze taak vast als bedoeld in de artikelen 12a en 12b van de Gaswet. Met de wijziging van de Transportcode gas LNB wordt voor de afnemer inzichtelijk gemaakt aan welke eisen zijn verzoek dient te voldoen, op welke wijze de overeenkomst tot stand komt en wat contractueel dient te worden vastgelegd. Daarnaast wordt de Tarievenscode gas gewijzigd teneinde voor de afnemer inzichtelijk te maken hoe het tarief voor voormelde taak tot stand komt en uit welke kostencomponenten dit bestaat.

II. Aanleiding en gevolgde procedure

3. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) stelt tariefstructuren en voorwaarden als bedoeld in de artikelen 12a en 12b van de Gaswet vast voor de energiemarkt. Voor deze regelgeving wordt ook wel het begrip 'codes' gebruikt.
4. Dit besluit is tot stand gekomen op basis van een voorstel van de gezamenlijke netbeheerders dat ACM op 3 oktober 2014 heeft ontvangen. De doelstelling van dat voorstel is – voor zover hier van belang – het opnemen van de dienst ter vervulling van de conversietaak in de Transportcode gas LNB en de Tarievenscode gas.
5. Het voorgestelde artikel 2.2a van de Transportcode gas LNB geeft een omschrijving van de dienst en de wijze van contractering en toewijzing daarvan. Artikel 3.3.8 van de Tarievenscode gas bepaalt vervolgens hoe het tarief voor de conversietaak tot stand komt en uit welke componenten dit tarief bestaat.
6. ACM heeft bij brief van 18 december 2014 Netbeheer Nederland verzocht het voorstel nader aan te vullen. Het voorstel beschreef onvoldoende de door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, Gasunie Transport Services B.V. (hierna: GTS) de jegens netgebruikers te hanteren voorwaarden als bedoeld in artikel 12b, van de Gaswet. Daarnaast voldeed het voorstel gedeeltelijk niet aan de vereisten van artikel 12a van de Gaswet. Bij haar brief van 28 januari 2015 heeft Netbeheer Nederland vervolgens aanvullende informatie verstrekt.
7. Toch kon ACM op basis van de aanvullende informatie niet overgaan tot vaststelling van de tariefstructuur en voorwaarden voor de conversietaak. Bij besluit van 24 februari 2015 (kenmerk: ACM/DE/2015/201100) heeft ACM het voorstel voor een tariefstructuur en voorwaarden voor de conversietaak, met toepassing van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) buiten behandeling gesteld.
8. ACM heeft in haar beslissing op bezwaar van 26 november 2015 (kenmerk: ACM/DJZ/2015/206811_OV) geoordeeld dat het codewijzigingsvoorstel ten onrechte buiten behandeling is gesteld. Ondanks de gegrondverklaring van het bezwaar heeft ACM in haar beslissing op bezwaar geconstateerd dat het voorstel onvoldoende was om te kunnen overgaan tot vaststelling van de tariefstructuur en voorwaarden op basis van artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet. Het voorstel beschreef niet voldoende de door de gezamenlijke netbeheerders jegens de netgebruikers te hanteren voorwaarden met betrekking tot de wijze waarop GTS uitvoering zou geven aan de haar opgedragen conversietaak. Tevens beschreef het voorstel niet voldoende de elementen en wijze van berekening van de tarieven waarvoor GTS uitvoering zou geven aan die taak.
9. ACM heeft daarom de gezamenlijke netbeheerders op grond van artikel 12f, derde lid, van de Gaswet opgedragen om met een gewijzigd voorstel te komen. In de voorwaarden waartegen GTS uitvoering geeft aan de conversietaak dient ten minste het volgende te worden vastgelegd:
  - Aan welke eisen een verzoek van een afnemer dient te voldoen;
  - Een stappenplan dat de wijze beschrijft waarop een overeenkomst met een afnemer tot stand komt ingeval een afnemer een verzoek heeft ingediend bij GTS om gas op eigen kosten door GTS te laten bewerken, te behandelen of te mengen om te voldoen aan de afleverspecificaties; en
  - Een beschrijving van wat contractueel vastgelegd moet worden.Verder moet in ieder geval het volgende in de Tarievenscode gas opgenomen zijn:
  - Een beschrijving van de stappen die GTS doorloopt om het tarief te bepalen waartegen invulling wordt gegeven aan de conversietaak; en
  - Een beschrijving van de kostencomponenten waarover GTS in een offerte in ieder geval informatie gaat verschaffen teneinde afnemers inzicht te verschaffen in de tariefopbouw.

10. Netbeheer Nederland heeft na deze wijzigingsopdracht een gewijzigd voorstel ingediend. Hierin is in de Transportcode gas LNB naast de omschrijving van de dienst als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, onderdeel p, van de Gaswet, in het voorgestelde artikel 2.2a.2 opgenomen welke stappen worden doorlopen om het tarief te bepalen. Ditzelfde artikel bepaalt aan welke eisen een verzoek van de afnemer dient te voldoen, de wijze waarop een overeenkomst met een afnemer tot stand komt en een beschrijving van wat contractueel moet worden vastgelegd.
11. Voorts zijn naar aanleiding van de wijzigingsopdracht ook de voorgestelde bepalingen in de Tarievenscode gas gewijzigd. In het voorgestelde artikel 3.3.8.2 wordt een beschrijving gegeven van de kostencomponenten waarover GTS in een offerte – als bedoeld in voormeld stappenplan – in ieder geval informatie gaat verschaffen teneinde afnemers inzicht te geven in de tariefopbouw.
12. ACM heeft het ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende stukken ter inzage gelegd en gepubliceerd op haar internetpagina. Van de terinzagelegging is kennis gegeven in de Staatscourant nr. 31983 van 9 juni 2017. ACM heeft belanghebbenden in de gelegenheid gesteld binnen zes weken hun zienswijzen mondeling dan wel schriftelijk op het ontwerp kenbaar te maken. De ACM heeft op 19 juli 2017, dus tijdig, een schriftelijke zienswijze ontvangen van GTS.
13. ACM is van mening dat het besluit tot wijziging van de voorwaarden geen notificatie behoeft zoals bedoeld in de Richtlijn 98/34/EG van het Europees parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften. De voorgestelde wijzigingen betreffen immers niet de introductie van nieuwe technische normen of voorschriften, maar behelzen de wijze van totstandkoming van een overeenkomst en de tariefstructuren voor de betreffende dienst. Om die reden zijn deze wijzigingen van de voorwaarden niet in ontwerp ter notificatie aan de Europese Commissie aangeboden.

III. Beoordeling

14. Uit de wetsgeschiedenis volgt dat het niet mogelijk is om vooraf een tarief vast te stellen en te publiceren waartegen de landelijk netbeheerder invulling geeft aan de conversietaak. De hoogte van het tarief is namelijk afhankelijk van de locatie waar het gas wordt ingevoerd en de hoeveelheid en samenstelling van het gas dat wordt ingevoerd (*Kamerstukken II, 2012/2013, 33 493, nr. 6, p. 5; Kamerstukken II, 2012/2013, 33 493, nr. 3, p. 25*).
15. De kosten en voorwaarden waartegen de landelijk netbeheerder uitvoering geeft aan deze taak zullen dan ook per afnemer en entrypunt verschillen. Er is sprake van een dienst op maat. Juist daarom dient naar het oordeel van ACM in de voorwaarden waartegen de landelijk netbeheerder uitvoering geeft aan deze taak, ten minste te worden vastgelegd aan welke eisen een verzoek van een afnemer dient te voldoen, een stappenplan waarin de wijze waarop een overeenkomst tot stand komt wordt beschreven en een beschrijving van wat contractueel vastgelegd moet worden.
16. Aangezien het tarief voor iedere afnemer individueel wordt berekend en separaat wordt vastgesteld, is het van belang dat afnemers kunnen beoordelen hoe het tarief dat de landelijk netbeheerder in rekening brengt voor de conversietaak tot stand is gekomen en is opgebouwd. Van belang is immers dat beoordeeld kan worden of het tarief doelmatig is, zoals de wetgever eist.
17. Teneinde deze transparantie te bewerkstelligen dient naar het oordeel van ACM in ieder geval in de Tarievenscode gas te worden opgenomen welke stappen de landelijk netbeheerder doorloopt om het tarief te bepalen. Tevens dienen de voorwaarden een beschrijving van de kostencomponenten te bevatten waarover in ieder geval informatie wordt verschaft aan afnemers. Op deze wijze wordt inzicht verschaft in de tariefopbouw.
18. ACM is van mening dat het voorstel van Netbeheer Nederland met de aangebrachte wijzigingen aan het voorgaande afdoende invulling geeft. Het codevoorstel bevat de kostencomponenten die bij een afnemer minimaal bekend moeten zijn om inzicht te krijgen in de opbouw van het tarief en na te gaan of dit tarief de doelmatige kosten dekt. Een afnemer wordt daarmee namelijk in staat gesteld om een inschatting te maken of de (hoogte van de) kostencomponenten die GTS in rekening brengt redelijk zijn (is). Hiertoe kan een afnemer bijvoorbeeld een vergelijking maken met de (hoogte van de) kostencomponenten die ACM normaliter hanteert in de regulering van GTS. Indien een afnemer meent dat bepaalde kostencomponenten niet doelmatig zijn, kan GTS gevraagd worden om de vermeende afwijking te verklaren. Mocht deze uitleg voor een afnemer niet afdoende zijn, dan kan ACM – bij voorbeeld door middel van een verzoek tot geschilbeslechting – gevraagd worden om te toetsen of het tarief de doelmatige kosten dekt. Dit is te meer van belang, nu ACM het tarief voor de dienst in artikel 10, eerste lid, onderdeel p, van de Gaswet niet zelf vaststelt, noch reguleert door middel van een methodebesluit.
19. Het voorstel voldoet hiermee aan de vereisten van artikel 12a van de Gaswet. Het voorstel bevat de jegens netgebruikers te hanteren tariefstructuren en beschrijft de elementen en wijze van berekening van de tarieven waartegen de netbeheerder van het landelijk gastransportnet uitvoering zal geven aan de conversietaak.
20. Met de nadere uitwerking van artikel 2.2a van de Transportcode gas LNB bevat het voorstel tevens afdoende de jegens de netgebruikers te hanteren voorwaarden, conform artikel 12b van de

Gaswet. Deze hebben betrekking op de wijze waarop de landelijk netbeheerder uitvoering geeft aan de conversietaak. Het gewijzigde voorstel bevat niet alleen een herhaling van de wettelijke omschrijving van de dienst, maar tevens een stappenplan waarin uitvoerig wordt aangegeven op welke wijze en tegen welke voorwaarden een overeenkomst tussen afnemer en netbeheerder van het landelijk gastransportnet tot stand komt.

21. ACM komt tot het oordeel dat de wijzigingen van de Transportcode gas LNB en de Tarieencode gas die de gezamenlijke netbeheerders voorstellen, niet in strijd zijn met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.
22. Ten opzichte van het gewijzigd codevoorstel van de gezamenlijke netbeheerders heeft ACM enkele redactionele wijzigingen aangebracht, die de inhoud daarvan niet raken.

IV. Reactie op ontvangen zienswijzen

23. In haar zienswijze stelt GTS dat de dienst waar het in het ontwerpbesluit om gaat, is het bewerken, behandelen en mengen van gas als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, onderdeel p, van de Gaswet. In het gewijzigde artikel 3.3.8 van de Tarieencode gas wordt deze dienst ook zo genoemd, maar in artikel 2.2a van de Transportcode gas LNB wordt de dienst conversie genoemd. Hiermee ontstaat inconsistentie met de benaming in de Tarieencode gas. Bovendien kan dit leiden tot verwarring met een andere door GTS aangeboden dienst, genaamd kwaliteitsconversie. Dat is de benaming van de dienst, bedoeld in artikel 10a, eerste lid, onderdeel c, van de Gaswet.
24. De ACM onderschrijft deze zienswijze van GTS. Daarom heeft zij de omschrijving van de dienst in 2.2a van de Transportcode gas LNB vervangen door: **“Bewerken, behandelen en mengen van gas conform artikel 10a, eerste lid, onderdeel p, van de Gaswet”**.

's-Gravenhage, 28 september 2017

*De Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:
F.J.H. Don
bestuurslid*